

WANDELPUZZELTOCHT

Monnickendam

Historisch centrum - Waterlandsmuseum "De Speeltoren" -
Grote of St. Nicolaaskerk - De Waag en nog veel meer!

Afstand: 2 km

Wandelpuzzeltocht door Monnickendam

Welkom in het monumentale vissersstadje aan de Gouwzee!

- In deze wandelpuzzeltocht van ongeveer 2 km worden 26 multiple choice vragen gesteld over allerlei interessante bezienswaardigheden die je op je route door Leeuwarden zult tegenkomen. De antwoorden op deze vragen zijn soms eenvoudig te vinden op informatieborden die vlak bij - of tegen de gevel van - de desbetreffende bezienswaardigheid zijn aangebracht. Er zijn echter ook een aantal vragen die je niet zo maar 1-2-3 kunt beantwoorden. Hierbij is het de bedoeling dat je de bezienswaardigheid, het museum of attractie daadwerkelijk bezoekt óf raad vraagt bij de VVV c.q. de plaatselijke bevolking. Uiteraard staat het je vrij om het internet te raadplegen. Kortom: Aan jou de keuze hoe je de puzzeltocht maakt!
- Het is niet noodzakelijk om de wandelpuzzeltocht vanaf vraag 1 te doorlopen. Je bepaalt zelf bij welke vraag je wilt beginnen;
- In de puzzel kom je achter de antwoorden bij vraag 14 t/m 26 de volgende notatie tegen: A<getal> -> P<getal>. Voorbeeld: A3 -> P7. Dit betekent dat de letter achter het antwoord op vraag 3 de 7^e letter vormt van de oplossing van deze wandelpuzzeltocht (NB: De letter "A" staat voor "Antwoord", de "P" voor "Positie");
- De tocht kan het beste in de periode **april t/m half oktober** worden gemaakt. De kans dat alle toeristische voorzieningen open zijn, is dan het grootst.
- Alle antwoorden van deze wandelpuzzeltocht kun je terugvinden op: <https://www.puzzeltochtonline.nl/wandelpuzzeltochten/nederland/noord-holland/monnickendam/antwoorden>
- Heb je vragen over deze wandelpuzzeltocht? Laat het ons weten via: info@puzzeltochtonline.nl.
- We wensen je veel plezier toe bij het maken van deze wandelpuzzeltocht!

Grote of Sint-Nicolaaskerk

Belduna

Zonnepad

Damsluis

Colofon

Tekst, fotografie en vormgeving:

Marco Durieux

Copyright puzzeltocht:

©2018-2022 Belduna

We beginnen onze wandelpuzzeltocht bij “**Stichting Promotie Waterland**” aan het Zuideinde 2.

1. Welke functie heeft het huis - waar deze Stichting in zit - nooit gehad?
- a. Sluiswachtershuis S
 - b. Innamepunt van vers water voor schepen die richting de Oostzee voeren O
 - c. Tolhuis V
 - d. Peilhuis G

We steken het Zuideinde recht over en komen terecht op de Gooische Kaai. Op de hoek van de Gooische Kaai en Het Prooyen, vlak naast de Lange Brug, vinden we het **standbeeld** van de **Palingroker**.

2. Hoeveel palingen heeft deze palingroker aan de lijn hangen?
- a. 3 R
 - b. 4 T
 - c. 5 O
 - d. 6 A

We lopen over de Lange Brug. Op de kruising Brugstraat/Havenstraat slaan we rechtsaf. Na een kleine 200 meter gaan we linksaf de Kalertsteeg in. Aan het einde van deze lange steeg bereiken we het Noordeinde. Hier slaan we opnieuw linksaf.

3. Welk bijbels tafereel vinden we op de gevelsteen van het huis op Noordeinde 71?
- a. David en Goliath I
 - b. Jona in de vis F
 - c. Elia en de raven E
 - d. Mozes bij de brandende braamstruik Z

4. Welk huisnummer aan het Noordeinde heeft het smeedijzeren uithangbord dat op de foto rechts staat afgebeeld, aan de gevel hangen?

- a. 76 W
- b. 85 R
- c. 97 D
- d. 102 L

5. Welk dier zien we op de gevelsteen van het huis aan Noordeinde 29?
- a. Een kievit L
 - b. Een zwaan E
 - c. Een merel W
 - d. Een haan A

Op het terrein van Noordeinde 17 staat het **standbeeld** van de **Ursulinenzuster**.

In 1898 zocht Pastoor Bernardus Smeeman uit Monnickendam verwante geloofsgenoten om in zijn stad een katholieke school te stichten. Vijf ursulinenzusters uit de provincie Limburg voelden zich geroepen om naar Monnickendam toe te komen.

6. Uit welke Limburgse plaats waren deze zusters afkomstig?

a.	Susteren	K
b.	Sittard	G
c.	Maastricht	N
d.	Eijsden	U

Op de voordeur van het **oude raadhuis** op Noordeinde 5 zien we een kop van een romeinse godin.

7. Welke romeinse godin is dit?
a.	Minerva	H
b.	Diana	P
c.	Bellona	A
d.	Vesta	J

Op Noordeinde 2 is het **Waterlandsmuseum "De Speeltoren"** gehuisvest.

8. Welke bewering over het uurwerk in de Speeltoren is juist?
a.	De halfuurklok stamt uit 1512	F
b.	De uurklok stamt uit 1591	E
c.	De speeltrommel werd gebouwd door Thomas Both	Y
d.	De gang- en slagwerken werden gebouwd door Anthony Wilkes	D

We gaan rechtsaf de Kerkstraat in.

9. Wat toont de gevelsteen aan het huis op Kerkstraat 54?
a.	Een gouden hand	B
b.	Een rode haan	I
c.	Een kersenboom	V
d.	Een bonte os	C

In de Kerkstraat vinden we zitbankjes die bevestigd zijn aan de voorgevel van diverse huizen. Hierop konden mensen hun laatste roddels vertellen of de buurt in de gaten houden.

10. Wat is het Westfriese woord voor deze zitbankjes?
a.	Wauwelbankjes	A
b.	Smoezelbankjes	H
c.	Konkelbankjes	T
d.	Babbelbankjes	S
11. Welke naam staat op de voorgevel van het Hervormd Rusthuis aan de Kerkstraat 33?
a.	De Vriendschap	A
b.	De Nalatenschap	E
c.	De Gemeenschap	M
d.	De Broederschap	K

De Kerkstraat gaat over in De Zarken. Direct na het passeren van het korte bruggetje wandelen we rechtsaf de Herengracht op. Na een kleine 20 meter zien we rechts een smalle witte ophaalbrug over de Binnendijkshaven tussen de Oude en Nieuwe Zijds Burgwal.

12. Wat is de naam van deze brug?
a. Maegere Brugh	D
b. Lijnbaenbrugh	W
c. Markerbrugh	R
d. Heerenbrugh	N

Aan het einde van de Herengracht houden we links aan. We bevinden ons op de Vesting. Aan het einde van deze straat zien we recht voor ons de **Grote of St. Nicolaaskerk**.

13. Hoe hoog is de torenspits van deze kerk?
a. 21,85 meter plus N.A.P.	S
b. 39,00 meter plus N.A.P.	B
c. 56,40 meter plus N.A.P.	G
d. 61,35 meter plus N.A.P.	E

Via De Zarken lopen we weer terug richting het oude centrum.

14. Welk dier bevindt zich aan beide zijden van het gemeentewapen van Monnickendam aan de voor-gevel van de voormalige "**Nieuwe Doelen**" aan De Zarken 4?
a. Een eenhoorn	A4 -> P12
b. Een leeuw	A4 -> P6
c. Een griffioen	A4 -> P13
d. Een adelaar	A4 -> P3

Aan De Zarken 23 vinden we het "**Gemeenlandshuis Waterland**".

15. Wie zetelden vroeger in dit gemeenlandshuis?
a. Het Visserijgenootschap Waterland	A7 -> P5
b. Het Waterschap Waterland	A7 -> P1
c. De Detailhandelsvereniging Waterland	A7 -> P10
d. De Koopvaardijstichting Waterland	A7 -> P13

Aan het einde van de Zarken passeren we opnieuw het korte bruggetje waar we eerder in deze wandelpuzzeltocht in tegenovergestelde richting overheen zijn gelopen. Direct na dit bruggetje slaan we rechtsaf het Zonnepad in. Aan het einde van dit pad gaan we rechtsaf de witte ophaalbrug over. Vervolgens slaan we linksaf het Weezenland in.

16. Uit de restanten van welk gebouw werd het voormalig **Hervormd Burgerweeshuis** aan het Weezenland 16 in 1638 verbouwd?
a. Uit de restanten van het pesthuis	A11 -> P6
b. Uit de restanten van het armenhuis	A11 -> P8
c. Uit de restanten van het raadhuis	A11 -> P11
d. Uit de restanten van het slachthuis	A11 -> P3
17. Welke bouwstijl heeft de voorgevel van de "**Doopsgezinde Vermaning**" aan het Weezenland 15?
a. Jugendstil	A2 -> P12

- b. Rococo A2 -> P4
- c. Neoclassicisme A2 -> P11
- d. Art Nouveau A2 -> P1

Aan het einde van het Weezenland slaan we linksaf en wandelen via de Beestenmarkt naar de St. Jacobsbrug.

18. Welk meetkundig figuur is in het zwart boven de naam "St. Jacobsbrug" afgebeeld?
- a. Een cirkel A9 -> P13
 - b. Een ruit A9 -> P10
 - c. Een rechthoek A9 -> P5
 - d. Een ster A9 -> P7

Over de St. Jacobsbrug slaan we linksaf. We bevinden ons nu op de Fluwelen Burgwal.

19. Welke tekst staat vermeld op de gevelsteen aan het woonhuis op de Fluwelen Burgwal 4?
- a. 't Knooppunt A13 -> P11
 - b. De Oranje Boom A13 -> P2
 - c. 't Huis op 't Zand A13 -> P9
 - d. De Schutsengel A13 -> P7
20. Van welke stof is het kussen gemaakt waarop de kater op de gevelsteen van het huis aan de Fluwelen Burgwal 14 ligt?
- a. Wol A8 -> P8
 - b. Linnen A8 -> P6
 - c. Katoen A8 -> P12
 - d. Fluweel A8 -> P2

We lopen terug richting de St. Jacobsbrug en houden deze nu aan onze rechterzijde. Op dit punt gaat de Fluwelen Burgwal over in 't Zand.

21. Welke tekst staat vermeld op de gevelsteen van het huis aan 't Zand 6?
- a. De tijd vliegt A1 -> P8
 - b. De tijd gaat snel, gebruik haar wel A1 -> P10
 - c. De tijd zal het leren A1 -> P4
 - d. De tijd heelt alle wonden A1 -> P3
22. Wat toont de gevelsteen van het woonhuis aan 't Zand 3?
- a. Een zandkasteel A5 -> P5
 - b. Een schelp A5 -> P1
 - c. Een meeuw A5 -> P12
 - d. Een paling A5 -> P8

Aan het einde van 't Zand zien we rechts de **Damsluis** aan de Middendam

23. In welk jaar werd deze sluis als eerste houten waterkering aangelegd?

- a. 1410 A12 -> P7
- b. 1420 A12 -> P4
- c. 1430 A12 -> P10
- d. 1440 A12 -> P3

Schuin links voor ons zien we **de Waag**.

24. Welk wapenschild hangt aan de zijgevel van Brasserie "De Waegh" aan de Middendam 5-7?
- a. Het wapenschild van Waterland A6 -> P4
 - b. Het wapenschild van Holland A6 -> P12
 - c. Het wapenschild van Monnickendam A6 -> P8
 - d. Het wapenschild van Amsterdam A6 -> P11
25. Welke stelling over het huis aan Haven 1 (direct rechts van de Waag) is juist?
- a. Het is het oudste huis van Monnickendam A3 -> P9
 - b. Op de zijgevel bevindt zich een gevelsteen waarop een monnik staat afgebeeld A3 -> P10
 - c. Op de voorgevel staat het jaartal 1593 A3 -> P1
 - d. Het heeft een trapgevel A3 -> P2

We keren terug naar ons beginpunt aan het Zuideinde 2. Links op de brug waar de Middendam overgaat in het Zuideinde, komen we een **standbeeld** van een **monnik** tegen.

26. Wat is de betekenis van dit standbeeld?
- a. Het wil ons herinneren aan het ontstaan van Monnickendam A10 -> P3
 - b. Het wil ons herinneren aan de vorming van de eerste katholieke gemeente in Noord-Holland A10 -> P5
 - c. Het wil ons herinneren aan de grote weerstand van de Monnickendammers tegen het protestantisme in de 16e eeuw A10 -> P4
 - d. Het wil ons herinneren aan de eeuwenlange verbondenheid van de Monnickendammers met de Katholieke kerk A10 -> P9

Dit was de laatste vraag van onze wandelpuzzeltocht door Monnickendam. Je hebt nu in totaal 13 letters én 13 letterposities verzameld. Hiermee kun je het verborgen woord van deze puzzeltocht achterhalen.

Weet jij welk woord dit is? Vul dit tot slot hieronder als oplossing in. Succes!

OPLOSSING:

1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.	13.
----	----	----	----	----	----	----	----	----	-----	-----	-----	-----

We hopen dat we je met deze puzzeltocht een leuke dag in het historische centrum van Monnickendam hebben bezorgd!

Disclaimer:

Belduna stelt zich aansprakelijk noch voor enige schade onverhoopt ontstaan door onjuiste informatie in deze puzzeltocht, noch voor schade aan jouw persoon, je medegenoten, je eigendommen of aan derden tijdens het maken van deze puzzeltocht.